

ODBORNÁ TERMINOLOGIE V JAZYCÍCH

ZAČLENĚNÍ ODBORNÉ TERMINOLOGIE DO VÝUKY CIZÍCH JAZYKŮ

Únor 2011

- V únoru začali žáci v týdnech odborného výcviku pod vedením svých učitelů odborného výcviku připravovat v souladu s metodickými postupy podklady pro učitele cizích jazyků – vybírají slovíčka, slovní spojení a tvoří věty, ve kterých se daná odborná slovní zásoba uplatňuje. Hlavním kritériem pro výběr slovíček je jejich využitelnost v pracovním životě žáků.
- Učitelé cizích jazyků na základě těchto podkladů pořizují překlady vybrané slovní zásoby a vkládají cvičení do e-learningového prostředí, které bylo v rámci projektu k tomuto účelu vytvořeno. Při hodinách cizího jazyka pracují s žáky s připravenými cvičeními za využití interaktivní tabule.
- Díky tomu, že každý žák má individuální přístup do e-learningového prostředí, mohou si žáci danou slovní zásobu procvičovat nejen ve škole v rámci hodin cizího jazyka, ale také doma nebo jinde mimo výuku a prostory školy. Jedinou podmínkou je internetové připojení.
- Do e-learningového prostředí mají přístup rovněž učitelé odborného výcviku, kteří tak mají možnost seznámit se s překlady pořízenými učiteli a s jednotlivými cvičeními na danou slovní zásobu. To jim umožňuje připravovat se na procvičování slovíček v rámci odborného výcviku. Výhodou tohoto přístupu je častější opakování slov (žáci si slovíčka opakují i v týdnu odborného výcviku, což se dříve nestávalo). Doufáme, že si tak žáci slovíčka lépe zapamatují.
- K tomu, aby mohli učitelé mezi sebou komunikovat a pracovat s e-learningovým prostředím, bylo nutno je vybavit potřebnou technikou. Tato technika, především počítače a notebooky, byla zakoupena z prostředků projektu.

Březen 2011

- V měsíci březnu probíhala především aktivita č 2 - Výuka aplikovaných jazyků v praxi

V průběhu měsíce února jsme se potýkali s některými ne zcela očekávanými potížemi. Ukázalo se, že vzhledem k pozdnímu datu výběrového řízení na dodávku technologických a programových prostředků pro podporu výuky nebylo možné zcela podle našich představ zprovoznit e-learningové prostředí natolik, aby všichni učitelé stihli zahájit svou činnost podle stanoveného harmonogramu. Zadávání slovíček, vět a vkládání cvičení do programu se zpozdilo také v důsledku jarních prázdnin, které

následovaly ihned po zprovoznění programu. Jako problematická se ukázala také nízká počítačová zkušenost pedagogů, pro které je práce s e-learningovým prostředím nezvyklá.

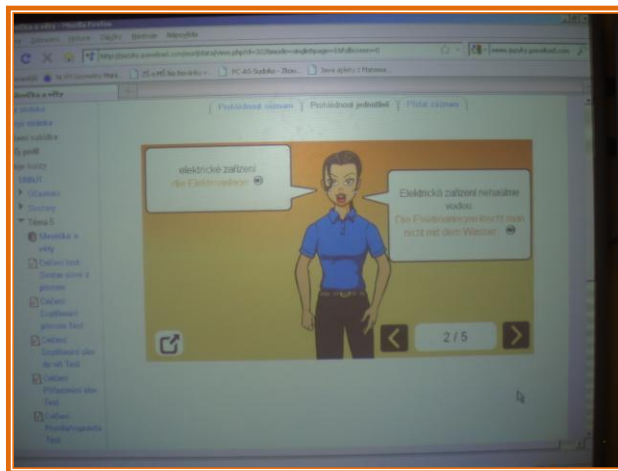
V březnu bylo tedy nutno zintenzívnit spolupráci učitelů jazyků s odborníky na e-learning a učiteli IKT, jejichž úkolem bylo poskytovat jim pomoc při práci s e-learningovým prostředím. Podařilo se tak naplnit slovíčka, věty a šablony cvičení v prvních třech cyklech tak, jak bylo původně plánováno.

Proběhly první hospitace metodiků projektu v hodinách cizích jazyků.

Duben 2011

- V oblasti aktivity č. 3 - Tvorba výukových opor - probíhala v průběhu března intenzivní komunikace metodiků, odborníků na e-learning a učitelů jazyka s firmou, která zabezpečuje dabování a nahrávání slovíček a vět, animace a úpravy cvičení. Cílem bylo eliminovat veškeré nedostatky a vyhovět požadavkům vedení projektového týmu a individuálním požadavkům učitelů.

Na e-learningovém portálu byl umístěn manuál pro učitele cizích jazyků s instrukcemi pro vkládání slov, vět a cvičení.

- V dubnu navazovaly činnosti v projektu na předchozí období - pokračovala především aktivita č 2 - Výuka aplikovaných jazyků v praxi

Poté, co se všichni učitelé cizích jazyků naučili ovládat program na vkládání slovíček, vět a cvičení, probíhaly tyto činnosti bez větších potíží. Výjimkou je skupina třídy 1 Z – AJ, kde došlo ke změně vyučující a tím ke značnému skluzu ve vkládání materiálů do e-learningu. Předpokládáme však, že v následujícím období bude tento skluz kompenzován.

Zlepšila se i komunikace mezi učiteli a pracovníky firmy zajišťující dodávku animací a ozvučení. Podporu učitelům cizích jazyků nadále poskytují odborníci na e-learning a učitelé IKT. Výsledkem je stav, kdy u většiny kurzů byly vloženy materiály minimálně do prvních pěti týdnů nastavených v e-learningovém prostředí a žáci každé skupiny absolvovali 5 x výuku odborné terminologie ve třídě. Během května budou vloženy a ve třídách prezentovány materiály 6. a 7. lekce. Následovat budou testy.

Zatím se nedaří žáky ve větší míře přesvědčit k tomu, aby on-line cvičení využívali i z domova. To si klademe za cíl do budoucího období.

Proběhly další hospitace metodiků projektu v hodinách cizích jazyků.

- V oblasti aktivity č. 3 - Tvorba výukových opor - probíhala v průběhu března další komunikace metodiků, odborníků na e-learning a učitelů jazyka s firmou, která zabezpečuje dabování a nahrávání slovíček a vět a animace a úpravy cvičení. Podařilo se eliminovat některé nedostatky a vyhovět požadavkům vedení projektového týmu a individuálním požadavkům učitelů.

Květen 2011

- V květnu pokračovala výuka aplikovaných jazyků v praxi - žáci tříd zapojených do projektu pod vedením učitelů odborného výcviku nadále připravovali podklady pro učitele cizích jazyků, učitelé odborného výcviku tyto materiály elektronicky předávali učitelům cizích jazyků.

Učitelé cizích jazyků pořizovali překlady slovíček a vět a vkládali je do e-learningového prostředí. Do e-learningového prostředí vkládali i různé typy cvičení k procvičení dané

slovní zásoby. Při hodinách prezentovali učitelé jazyků žákům připravenou slovní zásobu a pracovali s žáky s připravenými cvičeními na interaktivní tabuli.

Postupovali v souladu s metodikami, návrhy na změny v metodice konzultovali s metodiky. Metodici, učitelé IKT a odborníci na e-learning poskytovali učitelům pomoc, zejména při vkládání dat do e-learningového prostředí. Metodici průběh činností kontrolovali formou hospitací a prostřednictvím přístupu do e-learningového prostředí.

Činnosti KA 02 byly v tomto období zahájeny všemi učiteli cizích jazyků, to znamená, že s odbornou terminologií pracovaly všechny skupiny žáků zapojených do projektu. Učitelé se postupně v práci s programem a s interaktivní tabulí zdokonalovali, v současné době nejsou větší potíže. Opožděna byla pouze jedna skupina angličtinářů. Důvodem byla změna vyučujícího v této skupině v průběhu školního roku.

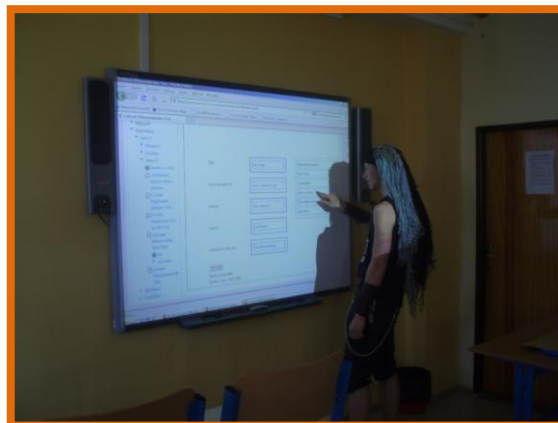
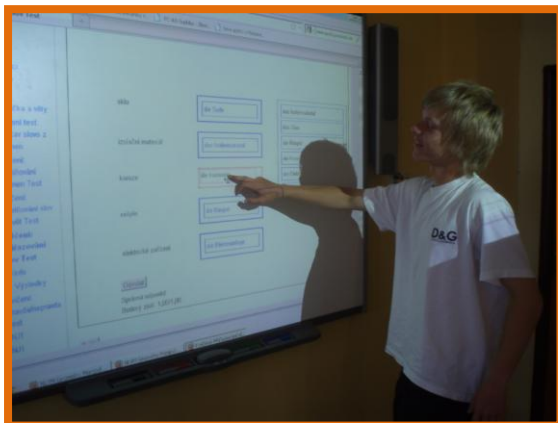
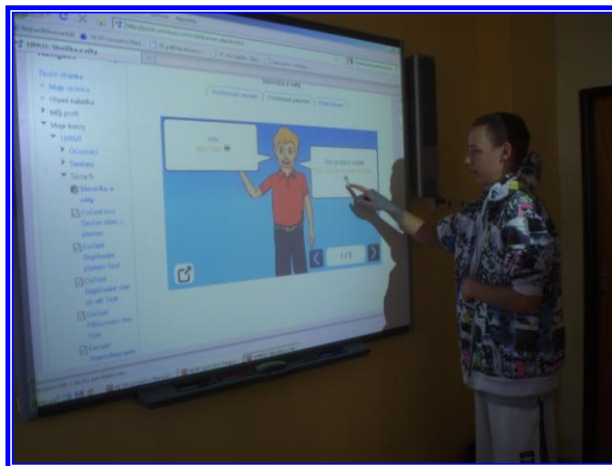
- Šablony k zadávání slovíček a vět a jejich překladů a základní šablony cvičení jsou využívány učiteli cizích jazyků k prezentaci slovní zásoby a tvorbě cvičení.

Pokračuje spolupráce s dabéry v oblasti nahrávání slovíček a vět a s firmou dodávající animace a poskytuje úpravy cvičení.

Novinkou je poskytování zpětné vazby učitelům cizích jazyků ze strany dabérů: pokud v překladech slovíček a vět objeví nepřesnosti, namluví slovíčko či větu správně a prostřednictvím metodika pošlou zprávu danému učiteli s komentářem, aby učitel mohl v zadávací šabloně chybu následně opravit, ještě předtím, než slovní zásobu prezentuje ve třídě.

Nově je také poskytována služba vkládání obrázků k prezentované slovní zásobě.

V tomto měsíci byla také vytvořena a zpřístupněna šablona pro zadávání náhodného testu spolu s instruktážním videem pro učitele cizích jazyků. Tento test bude sloužit k závěrečnému procvičování slovní zásoby ve třídě i individuálně žáky mimo třídu.

Červen 2011

- V průběhu 2., 3. a 4. monitorovacího období (únor – červen) bylo pro každou skupinu žáků zapojených do projektu učiteli anglického a německého jazyka na základě podkladů od učitelů odborného výcviku a vedoucích učitelů odborného výcviku zadáno do e-learningového prostředí v průměru 50 slovíček a k nim stejný počet vět, ilustrujících jejich význam (7 týdnů, v každém týdnu 5-10 slov). Dále bylo ke každé sadě slovíček vytvořeno 3-5 cvičení, tj. průměrně 28 cvičení pro skupinu. Každé cvičení podle instrukcí v metodickém postupu obsahovalo 5-10 položek. Celkem tedy bylo pro každou skupinu vytvořeno průměrně 196 položek k procvičování odborné slovní zásoby (28 cvičení x 7 položek). Pro 17 skupin tedy bylo celkem zadáno přibližně 850 slovíček (17 skupin x 50 slovíček), stejný počet vět, $17 \times 28 = 476$ cvičení obsahujících celkem $17 \times 28 \times 7 = 3\,332$ položek. Počet slov, vět, cvičení a položek, které učitelé cizích jazyků vložili do e-learningového prostředí, se u jednotlivých učitelů a skupin lišil podle toho, na jaké úrovni byly ICT dovednosti daného učitele a podle schopností a zájmů dané skupiny žáků. Hlavní zásadou bylo vytvořit takový počet položek, který nepřekračoval horní hranici danou metodikou a nebyl nižší než dolní hranice daná metodikou. To bylo také předmětem pravidelné kontroly naplňování šablon.
- Stejně jako v předchozích monitorovacích obdobích byly funkční šablony k zadávání slovíček a vět a jejich překladů a základní šablony cvičení. Ty byly využívány učiteli cizích jazyků k prezentaci slovní zásoby a tvorbě cvičení. Nadále pokračovala spolupráce s dabéry – nahrávání slovíček a vět a s firmou – animace, úprava cvičení. Dabéři poskytovali zpětnou vazbu učitelům jazyků. Pokračovala služba vkládání obrázků k prezentované slovní zásobě. Z hodnocení učitelů jazyků vyplývá, že v budoucnu bude nutno přidat šablony s novými typy cvičení, tak, aby se práce s žáky zpestřila a aby žáci byli nadále motivováni pro práci s programem jak v hodinách cizího jazyka, tak i mimo ně.
- V červnu proběhlo mimo jiné hodnocení výukové metody. K tomuto účelu byly metodiky projektu vytvořeny 3 dotazníky - pro žáky, učitele cizích jazyků a pro učitele odborného výcviku. V nich se všechny tři skupiny vyjadřovaly k otázkám atraktivity metody, její účinnosti a motivaci v ní pokračovat. Žáci odevzdali 138 vyplněných dotazníků, učitelé cizích jazyků 11, učitelé odborného výcviku 17.
- Z odpovědí **učitelů** v dotazníku vyplývá především to, že jak učitele, tak žáky bavila práce s interaktivní tabulí a že učitelé se naučili nová slovíčka. Z hlediska efektivity výuky pro žáky převládá názor, že žáci se naučili novou slovní zásobu. Z hlediska využitelnosti produktů projektu je zřejmá chuť pracovat s touto technikou a touto metodou i nadále. Významné rezervy jsou zjevné v oblasti práce žáků s materiály mimo vyučovací hodinu. Z odpovědí učitelů v dotazníku vyplývá, že metoda je úspěšná při výuce, nikoli mimo hodinu.
- Ve shodě s dotazníky pro učitele z **dotazníků pro žáky** vyplývá, že žáci byli metodou a použitým materiálem motivováni při výuce a chtějí v ní pokračovat. Metodu považují za účinnou – naučili se nová slovíčka, považují ji i za prospěšnou pro jejich budoucí zaměstnání. Nevyužívali dálkový přístup a nebyli příliš aktivní při výběru slov při odborném výcviku. Z hlediska žáků je tedy metoda úspěšná při výuce jazyků, je nutno hledat příčiny nízké aktivity mimo výuku cizího jazyka – dálkový přístup a odborný výcvik.

- Nižší hodnocení u **učitelů odborného výcviku** je způsobeno tím, že všichni zúčastnění nemohou pracovat na internetu, dále se jeví jako problematické specifická činnost v dílnách, složitější podmínky na stavbách a nižší znalost cizího jazyka než u učitelů specialistů.
- K vyhodnocení metody byly dále vyučujícími cizích jazyků sestaveny testy, pro každou skupinu žáků individuálně. V závěru kurzu (červen 2011) připravili učitelé cizích jazyků nejprve v e-learningovém prostředí opakovací lekci pro práci s žáky na hodině nebo pro individuální procvičování žáků mimo vyučování. K tomuto účelu byla v e-learningovém prostředí připravena šablona pro náhodný test. Po procvičení slovní zásoby z celého pololetí připravili učitelé jazyků písemný test, který byl zadán na hodině a vyhodnocen učitelem. Hodnocení z testu bylo součástí hodnocení žáků na vysvědčení, v souladu s metodikou. V testech si vedli žáci některých skupin stejně jako v běžné výuce, v některých skupinách byl výsledek testu i výrazně lepší.
- Vyučující cizích jazyků se v červnu zúčastnili společné porady s metodiky, během které se vyjadřovali k metodickému postupu pro učitele a pro žáky. Nebyly navrženy žádné podstatné změny, byly pouze drobnější, dílčí připomínky. Byl rovněž prodiskutován způsob začlenění odborné terminologie do ŠVP v závěrečné fázi projektu. Proběhla rovněž schůzka učitelů odborného výcviku s metodikem, na které byly vyhodnoceny aktivity učitelů odborného výcviku.

Aktualizováno 31. 8. 2011